

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 11. — Štev. 11.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 14, 1937—ČETRTEK, 14. JANUARJA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

NEVAREN POLOŽAJ V STAVKI AVTNIH DELAVCEV

ZA VSE IZGREDE IN NEMIRE SO V PRVI VRSTI ODGOVORNI URADNIKI GENERAL MOTORS

V Flint je bilo poslano vojaštvo. — Med vojaki je tudi kavalerija in artilerija. — Iz Ohio prihaja 1800 delavcev stavkarjem na pomoč. — Governor Murphy hoče vzdržati mir in red.

FLINT, Mich., 13. januarja. — Na bojišče stavke pri General Motors v Flint, Mich., je bilo poslanih 2000 vojakov, med katerimi je tudi kavalerija in artilerija. Ob istem času pa se je iz Ohio odpravilo 1800 delavcev, da gredo na pomoč stavkarjem v Flint.

Governor Frank Murphy je v Lansingu naznanil, da je pisal podpredsedniku General Motors Corporation Williamu S. Knudsenu in predsedniku United Automobile Workers of America Homerju Martinu ter ju prosil, da prideta v četrtek in njegov urad na razgovor zaradi stavke.

Governor je tudi rekel, da je poslal v Flint 2000 vojakov, da bodo vzdrževali red.

"Po telefonu sprejemam vsako uro poročila," je rekel Murphy, "da postaja položaj v Flintu vedno slabši. S temi 2000 vojaki, hočemo pokazati, da ima država najvišjo oblast. Vojaki bodo gledali, da ne bo poškodovana lastnina, da ne bo nemirov, da ljudje ne bodo poškodovani in da bodo izpolnjene postavbe. Vojaki niso bili poslani, da bi koga strašili."

Finančni tajnik United Automobile Workers K. Cole je rekel, da prihaja 1800 unijskih delavcev iz Toleda in Cincinnatija.

Pri dosedanjih izgrelih je bilo ranjenih in s plini omamljenih 28 oseb, med njim tudi šerif Thomas Wolcott in deset policistov.

Serif je bil ranjen, ko so ga zadela vrata nekega avtomobila. Nekateri so ranili drobci bomb.

Organizator avtomobilskih delavcev Robert Travis je rekel, da za vse izgrede pade krivda edinole na General Motors in njene uradnike.

Voditelj gibanja za industrijsko organizacijo J. L. Lewis je v Washingtonu zapretil, da se bo boj nadaljeval in zahteva, da kongres preiskuje poslovanje General Motors Corporation. Lewis pravi, da dobivajo višji uradniki General Motors pretirane plače (predsednik Alfred Sloan dobiva na leto \$346,000 plače) in s tem izkoriščajo delničarje. Daje pravi Lewis, da so pri General Motors vdeležni tudi angleški in francoski konzorciji, ki določajo delavske razmere, pod katerimi morajo ameriški državljani delati.

Odbor delničarjev General Motors korporacije v New Yorku je poslal predsedniku avtomobilске družbe Alfredu P. Sloanu odprto pismo, v katerem ga poziva, da takoj stopi v pogajanja z United Automobile Workers. Pismo, katero je podpisal tajnik odbora C. S. Johnson, pravi, da je prišel čas, da kaka velika industrija pokaže svoj patriotizem.

Pismo tudi naroča, da General Motors nikar ne zaposluje stavkokazov ali pa najame kako privatno agenturo, da bi zlomila stavko.

Governor Murphy, ki izgleda zelo utrujen vsled dolgih konferenc z General Motors in United Automobile Workers, je časnikarskim poročevalcem rekel, da mu je žal, da je bil primoran poslati v Flint vojaštvo. Rekel je, da je njegova prva skrb zdravje.

"Država Michigan se briga za zdravje prebivalstva, ne glede nato, ako je kdo udeležen v stavki ali delavskih sporih," je rekel governor.

"Voda in gorkota mora biti v tovarnah, kjer so delavci. Nikdo jim ne sme zabranjevati hrane. — Zdravstvene oblasti države bodo skrbale, da ne bo nikdo trpel škode na svojem zdravju."

Republikanci odbili fašistični napad

ODVAJALCA ŠE NIMAJO

Odvedeni deček je moral preživeti strašne dneve. Odvajalec ga je najprej zabodel, potem mu je pa razbil lobanjo.

TACOMA, Wash., 13. jan. — Zdravniki so raztelesili truplo 10-letnega Charlesa Mattsona, ki je bil dne 27. decembra odveden iz očetove hiše ter so ga pred tremi dnevi našli mrtvega pri mestu Everett. Pri raztelesenju so dognali neverjetne stvari. Odvajalec je imel fanta zvezanega na rokah in nogah. Ko ga je razvezal, ga je zlorabil. Hranil ga je malo, in revše je moralo zmrzovati. Zdravniki so na pljučih razkrili znamenja pljučnice.

Policija domneva, da se je moral odvajalec konci prejšnje ga tedna kam odstraniti, in fant je izbral priliko, ko skušal pobegniti.

Odvajalec jo je ubral za njim in ga dohitel.

Deček je začel kričati. Odvajalec ga je sunil z nožem v vrat, toda ta sunek ni bil smrten. Ves razburjen je zgrabil kamaen ter ga z njim udaril po glavi, da mu je razbil lobanjo.

Nato je truplo odnesel na prod in ga v pesku zakopal. Voda je pa najbrž izprala pesek, in odvajalec, ki se je medtem s fantovim očetom pogajal, potem časopisa zaradi odkupnine, se je zbal, da bodo truplo našli. Odnese ga je v gozd. Ker se je zbal kakšnega človeka, je pustil truplo na snegu in pobegnil.

Tega mnenja je policija. Kako je bilo v resnici, se pa mogoče ne bo nikdar zvedelo.

Zvezni agentje iščejo nekega človeka, ki je bil nedavno izpuščen iz blazinice. Možak je imel že v blazinici navado pisati izsiljevalna pisma.

V bližini tukajšnjega mesta je skočil iz vlaka neki bivši kaznanec in obležal mrtve.

Tudi njega spravljajo agentje v stik z odvedbo in umorom.

SKOČITI IZ POSTELJE NI ZDRAVO

PARIZ, Francija, 13. jan. — Francoska zdravniška akademija pravi, da škoduje zdravju ako kdo takoj skoči iz postelje, ko se zbudi.

Sloviti zdravnik dr. Maurice Auguste Boigey pravi v svojem poročilu na akademijo, da je potrebno potem, ko se kdo zbudi, ostati v postelji še najmanj 20 minut, da se krvni odtok, ki je v spanju počasnejši, polagoma vrne v normalnost.

Knudsen je glede tega objavil naslednjo izjavo: "Nikdar ne bomo zaprli gorkote, luči ali vode — nikdar tega nismo nameravali. Nikdar se ne bomo posluževali nasilja, kajti ne verjamemo v to, da bi nasilje moglo kaj pomagati pri delavskih sporih."

PAPEŽU SE BLIŽA KONEC

Italijansko časopisje pripravlja prebivalstvo na najhujše. — Papeža napada omotica. — Ne privoščijo se počitka.

VATIKAN, 13. jan. — Papež je tekom dneva imel več napadov in zdravnik mu je moral dati okrepila, ki so za nekaj ur učinkovala. Proti večeru pa se je bolezen znatno poslabšala, tako da zdravniki in streljarski čakajo v sosedni sobi na najhujše.

Italijansko časopisje že pripravlja prebivalstvo na to, da je papežev konec blizu. Turinški list "Gazzetta del Popolo" pravi, da si je papež dal primesti iz vatikanske knjižnice knjige, ki popisujejo življenje raznih papežev in da bere o zadnjih urah svojih prednikov.

Papež ima zopet hude bolečine v obeh nogah. Krčne žile na desni nogi stopajo ravno tako na dan kot prej na levi nogi. Zdravniki se boje, da bodo žile pokale.

Dopol dne se je papež eno uro razgovarjal z državnim tajnikom, kardinalom Pacellijem, takoj nato pa se ga je lotila omotica. Papež se nikakor ne more ravnati po zdravniških odredbah, da si naj privoščijo popolni mir. Papež pravi, da mora dokler bo še živ, delati za cerkev, da svojemu nasledniku ne bo zapustil nerešenih zadev in da se bo mogel zagovarjati pred svojim Stvarnikom.

INFLUENZA IN PLJUČNICA V NEW YORKU

Kot naznanja zdravstveni urad, je bilo večeraj zopet mnogo novih slučajev influence in pljučnice. Medtem ko so oblasti že bile mnenja, da obe bolezniju ponehujeta, se je nenadoma pojavilo mnogo več slučajev, kot pa je bilo pričakovati.

V zadnjih 24 urah je bilo naznanjenih 225 novih slučajev influence in šest smrtnih slučajev. Novih slučajev pljučnice je bilo v istem času 246, umrlo pa je 95 ljudi.

Zdravstvena oblast tudi izraža bojazen, da bodo serumi za razne vrste pljučnice kmalu pošli. Zdravniki razločujejo 30 različnih vrst pljučnice.

BLAZNEŽ USMRTLIL ZDRAVNIKA

INDEPENDENCE, Mo., 11. januarja. — Danes je bil 68-letni zdravnik dr. Nevin M. Wetzel zaboden v svojem stanovanju. Kot morilec so aretirali 50 letnega Wilbura Langforda, slaboumnega bolnika v Wetzelovem zdravilišču.

PRISTANIŠKA STAVKA SE NADALJUJE

Pogajanja so se zopet razbila. — Zahtevajo posredovanje zvezne vlade. — Posamezne mornariške unije se pogajajo.

SAN FRANCISCO, Cal., 13. januarja. — V pogajanjih za poravnavo pristaniške stavke so se pojavile nove ovire, zvezna vlada pa je zahtevala nova poročila o položaju in nekateri krogi so mnenja, da bo zvezna vlada zopet pričela posredovati.

Sklicani so bili člani vseh sedem stavkajočih unij. Voditelji stavke so sicer objavili svoje poročilo, toda ne pove ničesar, da bi bilo prišlo do kake poravnave med stavkarji in prekooceanskimi parobrodni družbami.

Voditelj stavke H. Bridges se je po radio obrnil na javnost z govorom, ki je bil odgovor na izvajanja župana Angelo J. Rossija.

Dve uniji pa ste pri pogajanjih nekoliko napredovali. Masters, Mates and Pilots unija bo kmalu ugodno sklenila pogajanja, za njo pa pride na vrsto unija mornariških inženirjev.

Četudi je bilo objavljeno, da je prišlo do sporazuma med parobrodni družbami in mornarji, je bilo na zborovanju stavkajočih mornarjev izjavljeno, da ni še nobenega sporazuma.

Unija radio operatorjev je naznanila, da je odklonila ponudbo \$15 povišanja plač.

NI JI BILO TREBA STRADATI

Včeraj je našla policija na Tompkins Park Square 45 letno Katarina Malone. Bila je popolnoma izčrpana ter je povedala, da že teden dni ni ničesar zaužila. V bolnišnici so dognali, da je imela pri sebi sedemdeset dolarjev in bančno knjižico, glasečo se na \$612.

GOERING NA POTU V ITALIJO

BERLIN, Nemčija, 13. jan. Nemški zračni minister general Herman Goering je v spremstvu svoje žene odpotoval v Rim. Italijanski salonski voz je bil priklopljen k vlakcu, ki vozi v Rim in je bil na Mussolinijevo odredbo okrašen s svetlim za Goeringov 44. rojstni dan.

IZDELOVANJE MASK V ANGLIJI

BLACKBURN, Anglija, 13. jan. — Angleška vlada je pričela obratovati tovarno, v kateri bo vsak teden izdelanih pol

STRAHOVITO BOMBARDIRANJE MALAGE — 300 OSEB UBITIH

MADRID, Španija, 13. januarja. — Republikanci so nepričakovano pričeli z ofenzivo na madridski fronti ter so odvrnili nevarnost, da bi se moral Madrid podati. Republikanci so napredovali za 6 milj pri Las Rozas. Na obeh straneh je padlo na tisoče vojakov.

MUSSOLINIJEV SIN SE BO OŽENIL

RIM, Italija, 12. januarja. — Najstarejši sin Benita Mussolinija, Vittorio, se bo 6. februarja v Rimu poročil z Orsola Buoli iz Milana, s katero se je zaročil malo pred svojim odhodom v Abesinijo.

Poroka bo kar najbolj preprosta in bo izvršena v cerkvi sv. Jožefa v Villa Torlonia. V tej cerkvi je bila tudi poročena Mussolinijeva hči Edda z grofom Galeazzo Ciano. Zeno vnanje bo zvečer v nekem hotelu.

Nevesta je zelo lepa: je stara 21 let in prihaja iz zelo odlične milanske družine. Odkar je njen oče pred nekaj leti umrl, je Orsola s svojo materjo in s starejšo sestro živele skoro v revščini. Ziveli so ob tem, kar je zaslužila mati s poučevanjem klavirja.

Vittorio se je z lepo Orsola spoznal v kopalšču v Rione, kjer je imel navado preživeti poletje s svojimi starši. Tedaj jo je že prosil za njeno roko in ji obljubil, da bo v kratkem o tem govoril s svojim očetom. Kmalu nato pa je moral iti v Abesinijo.

Ko se je vrnil, se je ojunala in stopil pred svojega očeta. Tedaj mu je povedal, da se je zaročil in da se želi kmalu poročiti.

Po nekaterih poročilih se je med očetom in sinom razvil sledeči razgovor:

"Ali jo imaš rad?"

"Da, oče."

"Je velika, zdrava na duši in telesu?"

"Da, oče, samo revna je," je zajecel sin.

"Kaj ima to s tem opravka," je odgovoril Mussolini.

"Samo da jo imaš rad, da je dobra in močna, da ti bo mogla roditi mnogo sinov. Samo to je potrebno. In poroči se čimprej moreš."

Po poroki bosta odšla na dolgo potovanje, na katerem bosta tudi obiskala Hollywood, ker se mladi Mussolini zelo zanima za filmsko industrijo in si jo je izvolil za svoj poklic. Ko se vrne v Italijo, bosta stanovala v Rimu.

Tekom zadnjih dni obleganja so se fašisti posluževali solzihih bomb in republikanci se boje, da se bo teh bomb general Franco v prihodnjih bojih za Madrid posluževal še v izdatnejši meri.

General Miaja je prepričan, da utrdbi Madrida fašisti ne bodo mogli zavzeti.

Obrambna junta je izdala povelje, da se mora vse civilno prebivalstvo izseliti iz Madrida. Prvi dan je odšlo 2500 staršev, žena in otrok v provinco Ciudad Real. Vlada je odredila vse potrebno, da pošlje iz glavnega mesta še 35.000 ljudi.

GIBRALTAR, 13. januarja. — Fašistični vojaški in mornariški aeroplani so na Malago vprizorili velik zračni napad, pri katerem je bilo ubitih nad 300 ljudi.

Porušenih je bilo več kot 50 poslopij, med njimi ena bolnišnica in dva velika hotela.

Norveški parnik Saga in danski parnik Signe sta bila ob času napada ob pomolu ter sta nakladala sadje. Takoj pa sta odplula proti Gibraltarju. — Drobci zračnih bomb so padali na krov in ranjenih je bilo nekaj mornarjev.

VALENCIA, Španija, 13. januarja. — Prvič v državljanski vojni je neka fašistična ladja bombardirala Valencijo, kjer se nahaja sedež republikanske vlade. Ladja je deset minut obstreljevala pristanišče, toda obrežne baterije so jo prepodile.

MARSEILLES, Francija, 13. januarja. — Parnik Transmontane je pripeljal v Marseilles španskega zlata v vrednosti \$21,252,000. Zlato bo prepeljano v francosko državno banko v Parizu, kjer bo shranjeno v imenu španske republikanske vlade.

PRAZNOVERJE NA MADZARSKEM

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 13. jan. — Praznoverje je zadržilo smrt petih oseb v Temesvaru. Ko je svinja nekega kmeta vrgla 8 mladičev, je imel en mladič štiri oči in osem nog. To je dovedlo vaščane do mnenja, da je kmeta obsedel hudič. Nekemu kmetu v bližini je ravno tedaj poginila krava in kmetje so obkolili kmeta, ki je imel čudnega pajska, da je kriv, da je drugemu kmetu poginila krava; zato so mu zažgali hišo. V ognju so zgoreli kmet, njegova žena, dve hčeri in sin, ker jih nikdo ni hotel rešiti iz plamenov.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and address of above officers:

216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

NAJVIŠJI FRANCOSKI VOJAŠKI PRORAČUN

Finančni odbor francoske zbornice je pričel z razpravo o proračunu ministrstva vojske, ki znaša za leto 1937 11 milijard frankov.

S tem je predložen francoski zbornici najvišji proračun ministrstva vojske, odkar obstoji francoski parlament.

Pri tem je treba vpoštovati, da imata ministrstvu za vojno mornarico in letalstvo svoje posebne proračune, tako da je predvidenih onih 11 milijard frankov samo za suhozemsko vojsko. Napram janskemu proračunu je povznan letos proračun francoskega vojnega ministrstva za polrugo milijardo frankov.

Poleg tega razpolagajo vsa tri ministrstva (vojske, mornarice in letalstva) še z izrednimi krediti v višini 10 milijard frankov za izredne nabave in potrebe.

POZOR NAROČNIKI!

Vse tiste naročnike, ki opazijo poleg naslova na listu številko "36", opozarjamo, da za tekoče leto še niso obnovili naročnine.

Nekateri se še vedno zanašajo na opomine, češ, opomina še nisem sprejel in se vsled tega ne mudi.

Opomine bomo pošiljali samo v izjemnih slučajih, kajti čas je že, da se naročniki zavedo svoje dolžnosti, da morajo namreč list plačati, če hočejo, da ga jim bomo pošiljali.

Izgovori, ki so veljali pred tremi ali štirimi leti, danes veljajo več, navzlic temu, da delavske razmere niso še tako dobre kot bi morale biti.

Torej, naročniki, vpoštevajte: — Onemu, ki ima poleg naslova številko "36", bo list brezpogojno ustavljen, če se kmalu ne oglasi.

PREBRISANA ANGLIJA

Ko sta pred štirimi meseci angleška in francoska vlada izjavili, da ne bosta pošiljali municije in vojnega materiala na Španjolsko, sta nekaj sličnega obljubili tudi Nemčija in Italija.

Toda Hitler in Mussolini nista držala obljube.

Vsled "nevtralnosti" bi bila španska vlada skoro poražena, ker so fašisti dobivali pomoč od svojih tovarišev iz Italije in Nemčije.

Angleški prostovoljci so pa navzlic temu odhajali na Španjolsko. Zdaj je pa angleška vlada kar iznenada to prepovedala.

S tem je zadala hud udarec španski vladi, kajti Hitler in Mussolini se nista zabranila odhajati svojim ljudem v Španjo, kjer se seveda pridružijo Franco in njegovim fašistom.

Nekateri angleški bogatini, ki imajo velike investicije na Španskem, žele, da bi zmagal Franco.

Angleška vlada bo skušala ustreči njihovi želji.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Kdo vodi?

V zadnjih letih Hooverjevega predsedništva je bila za Ameriko večja kriza, kakor smo jo kdaj imeli prej ali slej. Ne zato, ker so tovarne zapirali in delavce odstavljali, ne zato, ker so padale vrednosti na javnem trgu, ne zato, ker je na desetine milijonov narodov postalo kar čez noč skupina lačnih in zapuščenih. Kriza je bila pred vsem za to, ker stotridset milijonski narod ni imel nobenega voditelja.

Dežela je imela vsega na razpolago, a vendar je vsega manjkalo. Slišali smo na stotisoče, milijone glasov, a iz vsega tega ni bilo nobenega pravega rezultata. Naša velika republika je bila podobna vozu, ki je naložen z željnatimi glavami. Kolikor jih je odskočilo ali popadalo, so se točile vsake v svojo smer.

To in podobno mi prihaja na misel, če se ozrem po naši slovenski javnosti v Ameriki. Še precej nas je in tudi dovolj življenja kažemo. Vedno smo na delu, na potu za nečim, a če vprašas posameznika ali skupine, kam gre in kaj je njihov namen, bodo odprli oči, nerazumno premikali ustnice, odgovor pa ne bo nobenega.

Ampak vse to ni nič novega. Odkar zasledujemo javno življenje in gibanje našega naroda v svoji novi domovini, je bilo zmiraj tako. Čudim pa se eni stvari: da se nismo vsi skupaj vsa ta leta ničesar naučili. Vse okoli nas smo videli, kako svet planira, kako pripravlja, kako gradi in dela. Mi smo pa samo delali, brez plana, brez priprave, brez vsakega vodstva. In posledica je, da nimamo danes po letih žrtv in dela ničesar pokazati.

Vzamem za primer naš narodni davek, naše kolekte in sploh vse, kar smo proste volje dali v nekaj namen. Koliko je bilo nabranega v dolgi dobi dobrih petdeset ali šestdeset let, se ne bo nikdar vedelo. Trdim pa, da je bilo mnogo stotisočakov.

Ali vidno danes kje kak viđen spomenik naše požrtvovalnosti? Ali je kje eno samo znamenje, ki bo kazalo četrto stoletje od danes, da je to sad kulturnega dela in prizadevanja ameriških Slovencev? Jaz ne vem zanj.

In zakaj je tako? Ker smo bili v preteklosti in smo še danes brez vsakega inteligentnega vodstva. Ali pa če hočemo narobe: ker smo od zmiraj vsi vodili.

Šestdeset let je staro naše narodno življenje v Ameriki, šestdeset let smo dajali in žrtvovali — ali imamo za to pokazati kaj tukaj ali tam? Ali ima naša stara domovina en sam dostojen spomenik, ki bi pričal, da smo bili kdaj na svetu? Ali je kje kaka institucija, ki bi nosila naše ime? In kaj imamo tukaj, v Ameriki? Lahko se našteje dosti, ampak iz vsega skupaj pride — ogromna ničla.

Dajali smo dosti — največkrat drugim. Tako delamo še danes. Vsak čas pride človeku pod nos kaka nabiralna pola ali stegnena roka z bakso: daj. Enkrat za demokracijo, drugič za politične jetnike, tretjič za Španjolsko itd. Človek bi nič ne rekel, ko bi bil naš narod v ti deželi tako preskrbljen, da bi res ničesar ne potrebovali naši ljudje, listi, ali društva.

Za obstoj našega narodnega življenja v Ameriki bi bilo potrebno, da strnemo vse naše moči in sile. V veliki krizi je malo narodov trpelo bolj kot naš, ki je po veliki večini ostal to, kar je bil: delavec. Nikjer

se nismo dvignili do velikega bogastva in kriza je po večini pobrala še to, kar smo odmenili za stara leta. Naše podpirne organizacije — če vzamem še hrvaško zajednico zraven — so štale v zadnjih letih kakih stotisoč članov, ker niso mogli plačati rednih mesečnih prispevkov. Naši listi se bore za svoj obstanek in dajejo veliku kodošno na tisoče dolarjev v naročninah tistim, ki so leta stali zvesti. Vsako naše društvo ima člane, ki so tako revni, da človek z grozo poslušaj obupan boj za življenje. Vsaka naša nasebina ima vseporno potrebnih, ki bi jim pomagal vsak cent.

Kako pridemo zdaj mi do tega, da zbiramo za namene, ki preskočijo domači prag in gredo nekam na tuje? Vzemimo samo špansko vojsko. Vsak darovan cent pomaga zlit eno kroglico, katera je namenjena — komu? Delavcu. O tem se ne motimo. Po strelnih jarkih so delavci in kmetje, gospode ni tam. Vsak cent pomaga podaljševati to prelitje krvi, ki je grše in ostudnejše, kakor ga sploh kdaj pojmi zgodovina.

Seveda se devajo v naslov takih kolekt fraze: za svobodo, demokracijo, obrambo delavskih pravic in sto drugega. Ampak prosim vas, ali kdo ve, če je kdaj kaka vojska rešila vprašanja ali prinesla kaj dobrega? Sploh bi rekel, da narod, ki z vojno rešuje svoja vprašanja, ni zrel ne za svobodo, demokracijo in vse tisto, s čimur pokriva človeška pobijanja.

Kar svet rabi, je izobrazba. In kadar jo bo imel, bo vedel, kaj hoče in kako se to doseže. Kaj imamo mi, ameriški Slovenci iskati v Španiji? Čemu se mi kregamo, kdo ima tam prav in kdo napak, če vemo, da sta obe strani enako krivo ločni. In da se bodo obe strani bili toliko časa, dokler bo dovolj vojnega materiala v ozadju.

Je tako: če se človeštvo v vseh svojih tisočih letih ni naučilo svojih problemov reševati drugače, kakor s klanjem in pobijanjem, potem smo še daleč do resnične svobode in demokracije.

Čemu zdaj mi žrtvujemo za vojne kroglice, ko imamo pred svojimi lastnimi pragom polno zadev, ki čakajo naše rešitve in pomoči? Ali bomo zopet drugim boljše, kakor smo svojim?

Človeški problemi se ne rešujejo na ta način, da domače preskočijo in greš na tuje. Kdor hoče, da se svet izboljša, mora začeti pri sebi. S tem bo dovolj dela. Če pa kaj časa ostaja, naj vzame svoje, potem sosedo in nazadnje ves narod kot eno celoto. Mi kot ljudje in kot člani enega naroda imamo gotove dolžnosti napram sebi in svoji celoti. Če smo živi in delavni, dvignemo sebe in s tem rešujemo probleme vsega sveta.

Kje so tisoči članstva naših bratških podpornih organizacij, ki ne zmorejo več asemenj? Pozabljeni — kaj? — Izgleda tako, ker se jako malo sliši o njih. Vsak dolar bi rešil nekoga, če bi ga porabili zase. Kje je sila našega narodnega in kulturnega dela? V naših listih in kulturnih organizacijah. Kako dolgo jih bomo še imeli? Mogoče je to vprašanje za nekatero brez pomena — ampak za veliko večino ni. Jaz ne poznam Slovencev, ki pišejo in govorijo angleščino. Kdor se ne vdeja v stvarje med nami, ni več naš. To je gola resnica. Kaj si jo bomo prikrivali s frazami: ang-

LETNIK KERŽETOVEGA "ČASA"

dobi tisti, ki nam pošlje POL-LETNO naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje CELOLETNO naročnino za novega naročnika dobi DVA LETNIKA "ČASA".

NA RAZPOLAGO JE LE SE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih —, zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SE-

DANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

leško govoreči in pisoci. Tako imamo tudi nemško govoreče ali kitajsko — pa jih zastran ložjega razumevanja in resnice imenujemo Nemce oziroma Kitajce.

Se nekaj bi rad povedal, ker sem že pri narodnih kolektah. Pred nekaj meseci se je začelo nabirati za neko novo revijo, ki bi imela biti Cankarjev glasnik ali nekaj takega. Nabralo se je že par tisočakov v ta namen. Jaz ne vem, kdo je začel to gibanje — ampak kdor ga je, je prišel dosti prepozno. Človeku se vsiljuje vprašanje: kdo bi pisal tako revijo? Ameriški Slovenci? Teh bo premalo. Par ljudi bi bilo zmognih napisati, da bi bilo vredno revije — ampak ti so že zdaj preobloženi. Še važnejše je: kdo bo to čital, podpiral. Pogledajte vendar naročnike pri starih časopisih, primerjajte imenike z nekdanjimi, pa boste videli, kam gremo in kdaj se bo nehalo.

Zdi se mi tudi, da se včasih katero zine, ki nima ne repa ne glave. Postavim: pisati v Cankarjevem duhu. Dobro. V Cankarjevem duhu je pisal en sam človek do danes — to je Cankar sam. Kdor si je izkušal posojati ta duh, je Cankarja samo kopiral, plenkal. To je pa nekaj drugega.

In da ne ostane ta pokret osamljen, so se zdramili tudi gospodje od drugega tabora in začeli nabirati prispevke tudi za nekako revijo. Kar velja za nameravan "Cankarjev glasnik" to velja v polni meri tudi za revijo.

Čemu se zdaj tratijo narodne sile in moči v namene, ki ne vodijo nikamor? To je vprašanje, na katerega bi imel rad čist odgovor. Izgleda tako, da nismo zadovoljni, da gremo z delom drug poleg drugega. Veliko veselje nam dela, če se križamo z "nasprotnikom", da se malo pomikastimo in tako opravimo svoje narodno in kulturno delo.

Zdaj nastane vprašanje: ali bi ne bilo na kak način mogoče, da začnemo rabiti v zadnjih letih našega narodnega in kulturnega življenja nekaj svoje pameti? Povprečna starost nas vseh je nad štirideset let, torej smo že tirolsko zreli. Če hočemo še kaj časa živeti, moramo začeti z načrti že danes. Vsako odlašanje je nevarno. Danes, pravim, ker jutri se že lahko začne zadnje poglavje našega dela, ki se bo gotovo vršilo po znanem receptu: ta je kriv, pa ta in ta. Mi nismo namreč narod, ki bi kdaj priznal svoje napake in rekel: vsi smo krivi, vsak po svoje.

Zadnji čas je, da organiziramo naše materialne in duševne sile. Narod — kolikor ga je, še daje in žrtvuje. Na-

Peter Zgaga

POGLAVJE O MORALI

Te dni me je nekdo v pismu opozoril:

— Ali so Ti dali lemonske gospodje! Tebi in Keržetu! Pa jim odgovori, če moreš!

Brskam in brskam ter naletim v njihovem glasilu na dopis ali članek, v katerem me nazivajo "klanfača" in mi precej naravnost očitajo umazanijo in nemoralno v mojem pisanju.

Ze dolgo se nisem obregnil ob čitke in napade lemonske gospodje, ker je pač najbolje izogniti se figi, če ti slučajno na pot prileti.

Da jim bo lažje pri sreč, naj se pogledajo v svoje lastno zrcalo.

Najbrž se še spominjajo, — saj je tega komaj osem ali deset let, — kako se je izrazil poseben odposlanec ljubljanske cerkvene oblasti, ki je bil poslan v Ameriko inšpicirat njihovo privatno življenje in razmere po njihovih domovih.

Z besedami "slabše nego v sinjaku" je dosti povedal.

In če bi bili pred leti mladi newyorški fantje poklicani za priče ter bi hoteli govoriti, bi se porotnikom in sodniku ježili lasje na glavi.

Morala lemonske gospodje je v splošnem slična morali stare terejalke, ki je vsa zasopljena na prilihala na policijo rekoč: — Nak, tega pa ne morem več prestopati. Kar počno v hiši onstran yarda, presega že vse moje dostojnosti.

Policisti so šli z njo v stanovanje.

— Kje je gnezdo pregrehe? — so zvedavo vpraševali in gledali v okna nasprotna hiše.

— Ko prideta domov se začneta objemati in poljubljati. Gledavi grdi. Ze vsaj okno naj bi zagnila. Tisto okno tam.

— Od tukaj se nič ne vidi, — je ugovarjal policist. Tiste okno je višje.

— Seveda, — je pojasnila. — Toda če primaknete mizo, stopite na mizo in pogledate, boste videli, kaj se godi.

Policisti niso hoteli motiti mladih zakoncev v njunem mladem veselju, ampak so svetlovali terejalke, naj nikar ne izide iz stopa.

In še nekaj zanimivega bi pripomnil.

Bilo je pred dobrimi petnajstimi leti. Neki lemonske gospod mi je podaril knjigo, ki jo je spisal domžalski župnik Bernik.

Ker mu v zameno nisem mogel drugega dati, sem mu dal drobno knjižico ponatisov iz moje kolone.

Čez teden dni dobim pismo, v katerem se mi je gospod prišrno zahvalil za užitek, ki sem mu ga s knjižico pripravil.

Ni bilo dolgo po tistem, ko dobim s sodišča vabilo, naj pridem, češ, da sem tožen zaradi nemoralnega pisanja.

Ker mi je bila vest čista, sem se odpravil lahkih korakov.

Sodnik je imel pred seboj nekaj angleških prevodov mojih stvari.

V prevodih je bila pa moja prvotna beseda tako zlobno potvorenja, da sem bil že na vse pripravljen.

Toda sodnik je bil razsoden in previden mož.

Zaslutil je zlobo, ni je hotel kreditirati ter ni dal zadoščanja mojemu tožniku.

In veste, kdo me je ovadil, tožil in kdo je resnico zlobno potvorenja?

Na klopi, namenjeni za priče, je sedel lemonske gospod. Nestrpno se je premikal semintja in v tla je gledal, ker ga je bilo sram svojega dejanja.

Tisti lemonske gospod, ki mi je par tednov prej čestital in se mi je prišrno zahvalil za podarjeno mu knjižico.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 217.50	Lir 2000

KER SE ONNE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ONNE PODVRŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$ 10. — " "	\$ 10.50
\$ 15. — " "	\$ 15.75
\$ 20. — " "	\$ 21.00
\$ 25. — " "	\$ 26.25
\$ 30. — " "	\$ 31.50
\$ 35. — " "	\$ 36.75
\$ 40. — " "	\$ 42.00
\$ 45. — " "	\$ 47.25

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJINO \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

S pota.

Po mojem mnenju je letošnji Slovensko-Amerikanski Kalendar, ki ga je izdalo uredništvo Glasa Naroda, izmed vseh 43 letnikov najboljši. Stane samo 50 centov in ima 160 strani. Letos je čtivo posebno izbrano. Poleg treh slik Petra Zgaga in njegovih skrajno zanimivih črtic, moram predvsem omeniti spis našega znanega ljudskega pisatelja Franka Trohe: "V Ameriko". Tisočeri, ki so pred leti zapustili rodno grudo, bodo čitali ta opis z največjim zanimanjem. V opisu je več nazornih slik. Samo slika "Domača vas" je vredna 50 centov.

Marko Rupnik, ki ga je smrt dosti prerano pobrala, je napisal črtico "Zaklad v Hrušici". Povedel nas je v čase, ko so Turki prihajali v naše kraje ter zaključili s tiho tožbo, da je danes mogoče še slabše po ti stih naših notranjskih krajih. Zanimiva je slika "vrhniški enajstoselevec", ki je bila posneta pred štiridesetimi leti. Marsikdo bo uzrl v sliki svojo mladost.

Lepa je kanadska povest "Ruski" in nadvse značilne je opis "Meginotove črte", opis utrdb (s slikami), ki jih je zgradila Francija proti Nemčiji.

Sledi Rupnikova "O večščah", ki je prepletena z narodnim humorjem ter nadalj na Rupnikova, v kateri v šaljivem tonu opisuje križe in težave slovenskega priseljence. "Gospodarsko suženjstvo v Ameriki" je podano s primernimi slikami.

Sledi šaljivo-poučna razprava onim, ki se mislijo ženiti, dalje opis "Olimpijade" s sliko slovenskega zmagovalca Jacka Medice.

Slehermi bo z veseljem čital, kako so ljudje pred sto leti potovali v Ameriko in nihče ne bo prezrl člankov "Visoka starost", "Kako ljudje umirajo", "Večna mladost", "Nov imperij", "Španska in Španci", "Hauptmannov slučaj", "Se stra Dora" ter drugih zanimivosti.

Za zasluge, ki jih je imel "Glas Naroda" za Jugoslovansko Katoliško Jednoto, se je zadnja konvencija nekoliko odločila s tem, da je dala v Kalendar celo stran obsegaajoč Jednotin oglas.

Kalendar vsakemu rojaku tolo priporočam.

Matija Pogorelec.

Utica, N. Y.

Ker so jako redki dopisi iz te naselbine, sem se namenila popisati tukajšnje okolice in razmere. Slovencev nas je tukaj par družin, nekaj parov tukaj rojenih in nekaj samecev in samice.

To mesto je nekako središče newyorške države in križišče železnice na vse štiri strani ter je nekako vznožje Adironack gora, ki se razprostirajo proti severu do Montreala, nekako 225 milj. Te alpe zelo slo-

ve zaradi svojih jezer, obrašenih s črnim gozdom. V to gorovje se pride poleti hladit na tisoče ljudi iz raznih mest, kakor New York, Albany itd. V teh gorah je tudi veliko divjadi vse vrste, kakor srne, medvedi in razne druge divje živali in ptice. Kadar je sezona odprta, pride na tisoče lovcev iz vseh krajev države. Tega lova se udeležijo tudi Slovenci, kakor znani rojak Martinec, Matija, Mivšek in več drugih.

V tem mestu je več narodnosti. Na vzhodu od sredine mesta so po večini Italijani, katerih je čez 40,000; na zapadu so Poljaki, na severu pa Američani, tako da so razdeljeni na tri dele. Pri volitvah imajo Italijani večino.

Industrija je tu vsakovrstna. So predilnice za rayon silk, vsakovrstne topilnice, tovarne za čevlje in več drugih večjih in manjših tovarn, katere po večini vse dobro obratujejo. Ljudi je vseeno dosti brez dela, pa vendar, kakor se vidi, prosperiteta se vrača, ker imamo moža, drugi izvoljenega, za predsednika.

Roosevelt želi in deluje v prid vsemu ljudstvu za boljše razmere, posebno pa za delavce in farmerje. To je bogatim dom trn v peti. Skoro vse, kar je bilo zadnje štiri leta postavno narejeno v prid delavcu, vse to so bogatini smatrali za nevstavnost. Posebno supreme court je predsedniku delal precej zapreke. Mislim in želim, da prihodnja štiri leta jih bo že polagoma ukrotil. Ameriški farmer in delavec ne bosta pozabila zadnje republikanske (Hooverjeve) administracije, katera je delavcu obljubila poln dinner pail, kakor za vsak obed in dve kari v vsakem garagu.

Bilo je pa prav nasprotno. V par letih republikanske administracije je bil prazen dinner pail, nič za dinner in nobene kare v garagi. Tistih par centov, katere so imeli ubogi ljudje v hranilnici za pomoč za stara leta, je tudi izginilo. Nazadnje, ko je bil delavec do kosti oskuben, ga je ta stranka postavila v "soupline" in na mesto, da bi dobili juho, so dobili pomije.

Jako zanimivi in poučni so v vašem listu spisi "Pod vaško lepi" od gospoda Keržeta. Čitateljji so mu hvaležni. Naj še malo omenim potovanje z mojima dvema sinovima iz Utica, N. Y., v Fontana, Californijo. Tja sem se podala, da obiščem mojo sestro Frances Rihitar in mojega starejšega sina Williama, kateri je v službi v ameriški mornarici na vojni ladiji U. S. S. Chicago.

Mestece Fontana je jako prijazno in leži kakih 50 milj vzhodno od mesta Los Angeles. Slovencev je tam okoli 25 družin, kateri se jako lepo razumejo med seboj. Pečajo se veččinoma s sadjerejo in kokošjo-rejo. Jako zanimiva je za nas tujec v tem zimskem času vsa lepa in zelena narava. Limoni-

STAVKA AVTNIH DELAVCEV V FLINT, MICHIGAN

Navzile in junkcijske sodnika, kateri ima precej delnice General Motors korporacije, nočejo delavci, ki so zastavkali v Fisher Body tovarni v Flintu, zapustiti tovarne.

Cleveland, O.

Čas beži, pravi marsikdo, ko se spomni tega ali onega važnega dogodka v življenju. Da čas beži. Komaj pojмимо, da bo v nedeljo, 17. januarja, praznoval Slovenski Narodni Dom na St. Clair Ave. že 13-letnico otvoritve. In vendar je res. Tako se nam zdi, kot bi se prebudili iz sna. Ob 13-letnici otvoritve avditorija SND se zopet snidemo v avditoriju k bogatemu programu, ki ga nam podaja pevski in dramski društva ter posamezniki. Pričetek programa bo ob 3. uri popoldne. Zvečer, oziroma kmalu po programu, se prične ples, ki traja do polnoči. Igral bo Kristofor orkester, ki zna zadovoljiti mlade in starejše goste.

Popoldanski program otvori predsednik S. N. Doma Frank Somrak s kratkim govorom. Kratke, toda vrlo zanimive govore poda tudi predsednik Prosvetnega kluba, V. J. Grill, na kar nastopi mladinski pevski zbor "Slavčki" pod vodstvom učitelja Louis Semeta, ki nam zapoje nekaj pesmi. Temu sledi živa slika pod vodstvom Vinka Cofa in J. F. Terbižana. Nato nastopijo tri plesalke in umetnihi solo plesih in sicer: Miss Dolores Vild, Miss Florence Mae Novak in Miss Bernice Naymik. Za temi nastopi socialistični pevski zbor "Zarja" z nekaterimi pesmi. Nato, kot zadnja točka prvega dela programa, vpriporijo, vsem dobro poznani igralci igre "Janez hoče v nebesa", satirična komedija v enem dejanju, ki bo tokrat prvič igrana v slovenskem jeziku v Ameriki. Igra je vpriporjena pod pokroviteljstvom skupnih društev SSPZ v Clevelandu. Sledi 15 minut odmor.

Drugi del programa otvori samostojni pevski zbor "Zarja", ki zapoje več pesmi in od-

lomkov iz oper. Nato nastopi zgoraj navedena dekleta v skupnem, umetnem plesu, zvanem "Diana". Za temi nastopi skupina mladih fantov, "Spartan's Jr.'s SSPZ orkester" in zaigrajo več točk. Tem sledi zopet zelo smešna igra "Mož gospodinja", ki jo je spisal John Steblaj, katero tudi režira in sam v njej igra. Igra je podana od dramskega društva "Ivan Cankar".

Oderski program se vrši pod pokroviteljstvom Prosvetnega kluba S. N. Doma; kuhinjo oskrbuje Gospodinski klub in točilnico pa klub društev S. N. Doma. Pri obletnici torej sodelujejo vsi Domovi odseki in vsi direktorji.

Po programu se bo v prizidku servirla okusna večerja, zato ne hitite domov, ampak pojdite naravnost v prizidek k večerji. Kmalu potem se prične ples, ki bo trajal do polnoči.

Da se omogoči slehernemu rojaku in rojakinji, užiti par ure zdrave zabave, se je dolžilo izredno nizko vstopnino temu bogatemu programu, namreč samo 25c. Ta vstopnina krije za enkratni vstop; to je: dokler ne zapustite dvorane. Dajalo se ne bo nobenih pass-ov za povratek. Vstopnina samo k plesu zvečer je tudi 25c in opozarjam stariše, pošljite svoje hčere in sinove ta dan v S. N. Dom. Se bodo dobro zabavali.

Vabim vse delničarje S. N. Doma in vse prijatelje tega našega narodnega hrama, da se polnoštevilno odzovejo v nedeljo, 17. januarja, k praznovanju 13-letnice otvoritve. Na svidenje!

Erazem Gorshe, tajnik Prosvetnega kluba SND.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Iz Jugoslavije. Naši v Ameriki

Potniški promet med Jugoslavijo in Nemčijo je ustavljen.

Iz Berlina poročajo, da so nastale v potniškem prometu med Jugoslavijo in Nemčijo težkoče, vsled česar je bil ustavljen potniški promet med obema državama. Po sporazumu so se prodajali jugosl. izvozniki listki v Nemčiji po določenem tečaju, ki je bil pa na zahtevo Putnika povišan. Nemška državna banka pa ni odobrila tega povišanja tečaja potem privatnega sporazuma med Nemčijo ter turističnim uradom Mer in Putnikom. Tako je bila sploh ustavljena prodaja voznih listkov v Nemčiji za potovanje v Jugoslavijo. Pogajanja še niso dosegla nobenega uspeha in tako so ostali doma vsi Nemci, ki so bili namenjeni za božične praznike v Jugoslavijo. Če ta spor ne bo pravočasno poravnal, preti nevarnost, da v prihodnji sezoni Nemcev sploh ne bo v Jugoslavijo, ker nemški turistični uradi ne bodo sprejeli nobenih prijav. Iz tega je nastala že milijonska škoda. Najbolj trpi Dalmacija in Hrvatsko Primorje, pa tudi Slovenija je precej prizadeta.

Novi jugoslovanski poslanik v Vatikanu

Z ukazom kraljevih namestnikov je postavljen za jugoslovanskega poslanika v Vatikanu dr. Niko Mirošević-Sorgo, dosedaj svetnik ministrstva zunanjih del. Novi poslanik je bil rojen 13. avgusta 1885 v Dubrovniku. Pravne študije je dovršil v Pragi in takoj po zedinjenju vstopil v jugoslovansko diplomatsko službo. Služboval je pri raznih poslaništvih in konzulatih v inozemstvu. Dobro je znan tudi koroškimi Slovincem, ker je služil nekaj let kot konzul v Celovcu.

Obsodbje zaradi komunizma.

Državno sodišče za zaščito države je obsodilo zaradi članstva in propagande komunizma Čengića Ibrahima Alijo, staveca iz Sarajeva, na 5 let ječe in pet let izgube častnih pravic, in Anta Stjepana Mostića, študenta filozofije iz Zenice na tri leta ječe in pet let izgube častnih pravic. Z isto razsodbo je iz te skupine obsojenih še 13 oseb, in sicer na kazni od 3 let ječe in strogega zapora do 18 mesecev.

Kot SLUŽKINJA

se sprejme mlado čedno dekle pri dobri družini z enim otrokom, starih pet let. Oglasite se med 6. in 7. uro zvečer. 1 UNIVERSITY PLACE, Apt. 15 C, New York City.

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Nocoj priredi v Washington Irving Auditorium v New Yorku koncert jugoslovanski violinist Vlado Količ. Neka družba mu je za to priliko posodila Stradivariuovo violino vredno nad štirideset tisoč dolarjev.

V North Stratford, N. H., si je vzel življenje gozdar Joseph Zalar, doma iz Otav pri Cerknici. Z dolgim kuhinjskim nožem si je prerezal vrat.

Iz Milwaukee, poročajo: V splošni okrajni bolnišnici je umrl Joseph Janich, po imenu sodeč Jugoslovian in star 51 let, o katerem ni drugih podatkov, kakor da je prej živel v Carrollvillu, Wis. Oblasti sedaj iščejo sorodnike. — S strehe je padel pri delu ter si zlo mil obe nogi A. Šmalc. — 67-letni Joseph Novak je bil te dni lažje poškodovan pri avtomobilski nesreči. — Žrtve gripe ali "flu" so postali: Mrs. Joe Marn in njegova žena. Mrs. Louise Stariha, ki je srečno prestala pljučnico; se nahaja na potu k okrevanju in žena Antona Frangasha.

V Clevelandu je umrl John Božič, star 55 let. V bolnišnici se je nahajal eno leto in pol. V Ameriki zapuša le bratrance, ki se nahaja nekje v Minnesoti. Bil je vdovec. Pokojni je bil doma od št. Vida pri Zatični.

Nagroma je preminil v Clevelandu rojak Jakob Judež. Doma je bil iz Preserja pri Kamniku.

V Calgary, Kanada, se je obesil v hlevu hrvaški rojak John Marič, star 42 let. Zakaj je šel prostovoljno v smrt ni znano. V Kanado je prišel leta 1923.

ZAŠČITITE SVOJE ZDRAVJE BREZ NEUDOBNOSTI

Trinerjeva Angelica vam bo pomagala!

Želodčni neredi zastrupljajo življenje. Polnijo ga s skrbjo ter ga oropajo veselja. Napravite konec tem neprilikom ter začnite novo leto z resnim sklepom. da se boste borili proti tem neugodnostim! Ne pravite, da ste se proti njim borili že več let neuspešno! Končno rešite ta problem na najbolj varen, želični način — poskusite Trinerjevo Angelico Toniko! Če ste uporabljali zdravila, ki vsebujejo kemikalije, ni čudno, če ste se čutili slabotnejšega in slabšega kakor prej. Trinerjeva Angelica vsebuje samo sestavine, ki delujejo milo kot jih je namenila narava. Vse njene sestavine spadajo v kraljestvo želišč ter delujejo brez bolečin ali drugih neugodnosti. Trinerjeva Angelica vas bo osvobodila zaprtja, bolečnega glavobola, nemirnega spanja in sličnih težav, ki jih povzroča kupičenje strupa v črevesju. To zdravilo je za vse člane družine, in vsak ga pije z veseljem. Je zelo uspešno in zelo prijetno. Cena velike družinske steklenice je samo \$1.25. Na poti proti domu stopite k lekarnari ali prodajalcu zdravil ter kupite Trinerjevo Angelico! Izdaten vzorec lahko dobite brezplačno, če pišete na Jos. Triner Corp., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Advertise in "Glas Naroda"

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

je najboljša in najpopularnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Računa nizke ascemnte in plačuje 12% podpora za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Plašite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J., :: :: ELY, MINNESOTA

POSLEDICE POTRESA V EL SALVADORU

Razvaline cerkve v San Vicente, Salvador, kjer je bilo središče velikega potresa, v katerem je izgubilo življenje nad dvesto ljudi.

Kati Mrzlikar.

**POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

... ZEMLJEVIDI ...
... MOLITVENIKI ...
... I GRE ...

ROMANI - SPISI - POVESTI

- ANDREJ TEKNOVC.** (autor), reliefna karikatura iz minulosti 30
- BEATIN DNEVNIK.** spisala Luiza Pesjakova. — 164 strani. Cena 50
Poleg Pavline Pakove je Luiza Pesjakova takorekoč edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udejstvovala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.
- BELE NOČI, MALI JUNAK.** spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena 50
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.
- BELI MECESEN.** roman, spisal Jos. Korak. 116 strani. Cena 40
Roman je izšel v zalogi vodnikove družbe. Skrajno napeto dejanje se dogaja v Kamniških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga bo z napetostjo čital do konca.
- DEKLE ELIZA.** spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena 40
Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, zlasti v risanju značajev. Čijh nekateri so mojstrsko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj njega in kramljajo z njim.
- DON KIHOT.** spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena 75
To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.
- DVE SLIKE.** spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena 60
Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstersko izvršeni, kot jih more izvršiti edino naš nežno čuteči Meško.
- FILOZOFSKA ZGODBA.** spisal Alojzij Jirasak. 182 strani. Cena 60
Kdor ne pozna dolgega življenja, naj prečita ta roman. Ob čitanju se mu bo odprlo povsem nov svet, poln nesluhlnih dogodkov.
- GLAD.** spisal Knut Hamsun. 240 strani. Cena 90
Roman znanega norveškega pisatelja je svojevredno veščanstvo in odkriva čisto nove strani človeškega življenja.
- GOSPODARICA SVETA.** (Karl Figdon) 50
- GOZDOVNIK.** spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena 75
Spisal Karla Maya so znani našim starejšim čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih romanov "V padlavih sencah", "Vineta", "Zuti" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vrta na nekoč divjem ameriškem zapadu.
- GOMPAČI IN KOMURSAKI.** spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena 45
Pestne slike sanjavega življenja tiste sanjave, bujne dežele, ki smo jo do nedavna poznali komaj po imenu. To je pesem ljubezni in zvestobe.
- GREŠNIK LENART.** spisal Ivan Cankar. 114 str. Cena 70
- GUSAR V OBLAKIH.** spisal Donald Keyhoe. — 129 strani. Cena 80
To je letalski roman, poln dejanja in najbolj neverjetnih dogodivščin. Čitatelj doživlja znano s pisateljem oziroma glavnim junakom skoro neverjetne pustolovščine, ki se vrše v zračnih višavah.
- HUDO BREZNO in druge povesti.** spisal Franc Erjavec. 79 strani. Cena 35
Naš izbrani pripovednik in poznavatelj narave nudi čitatelju lepoto naših krajev in zanimivosti iz življenja naših ljudi.
- IDIOT.** spisal F. M. Dostojevski. 335 strani. Cena 3.35
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. Roman vsebuje nad tisoč strani.
- IGRALEC.** spisal F. M. Dostojevski. 265 strani. Cena 75
Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralrsko strast. Igralec izgublja in doblja, poskuša na vse moč očarati, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.
- IZBRANI SPISI** dr. Janeza Mencingerja, trda vez, 100 strani. Cena 1.50
Janez Mencinger se po pravici imenuje začetnik našega modernega leposlovja. On je prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič in Keršnik ter ubrala moderno smer. V knjigi so tri zanimive črtice.
- JAGNJE.** 110 strani. Cena broš. 35
V knjigi je poleg naslovne 8 povest "Starček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kajti spisal ju je znani mladinski pisatelj Kristof Šmit.
- JERNAČ ZMAGOVAČ.** spisal H. Sienkiewicz. 123 strani. Cena 50
Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znamenitega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.
- JUAN MISERIA.** spisal H. L. Coloma. 168 str. Cena 60
Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe španske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo podedenim obsojenega Juana Miserije. V oči bresvetnega Lepesnika pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.

- JURČIČEVI ZBRANI SPISI**
6. sv. Doktor Zober — Tugomer. Cena 1.—
Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Jurčičeve knjige so napravnostne, čisto za dolge zimske večere. Njegovi originalni, dovipni Krjavci, skrivnostna polja desetega brata in cela vrsta drugih njegovih nepozabljenih obrazov bodo večno živeli.
- JUTRI.** spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena trda vezane 75
Knjiga je posvečena onim, ki so bili skoni bol in pričakovanje... Posvečena je njihovu tihemu junaštvu.
- KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS.** spisal Jules Verne. 65 strani. Cena 45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot je imel Francos Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, polet v stratosfero itd.
- KAZAKI.** spisal L. N. Tolstoj. 308 strani. Cena 75
Edinole veliki Tolstoj je znal opisati življenje tega napolidrfnega plemena, ki je živelo in deloma še vedno živi svojevredno življenje na ruskih stepah. Napeta povest, polna burnih dogodivščin od začetka do konca.
- KAKO SEM SE JAZ LIKAL.** spisal Jakob Alekovec. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 1.50
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stariš poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednje priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.
- KMEČKI PUNT.** spisal Aug. Šenoa 75
Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Začni kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni z užitkom prečita.
- LA BOHEME.** spisal H. Murger. 402 str. Cena 90
Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu okoli polovice devetnajstega stoletja. — Knjiga je svetovno znana delo.
- LISTKI.** (Ks. Meško). 144 strani 70
- MALI LORD.** spisal Frances Hodgson Burnett. 193 strani. Cena 80
Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane odličnega čudaka. Detek je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna ralič med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.
- MALENKOSTI.** spisal Ivan Albrecht. 120 strani. Cena 30
Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.
- MATERINA ŽRTEV.** 240 strani. Cena 50
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.
- MILJONAR BREZ DENARJA.** spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena 75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec poznan po celem svetu.
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI.** spisal Janko Kač. 119 strani. Cena 60
- MIKLOVA ZALA.** spisal dr. Jakob Sket. 116 str. Cena trda vez 60
Zanimiva povest iz časa, ko so bili Turki v naši deželi.
- MIMO ŽIVLJENJA.** spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena 80
- MLADA LETA.** (Jan. E. Brek). 188 str. 60
- MOŽJE.** spisal Emerson Hugh. 209 strani. Cena 1.50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.
- MOJE ŽIVLJENJE.** spisal Ivan Cankar 168 str. Cena 75
Ivan Cankar je prvak naših pisateljev Ljudje, čijh duševnost opisuje, so pristno slovenski in opisi njihovih značajev mora slehernega globoko prevzeti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zadnjih njegovih letih.
- NADEŽNA NIKOLAJAVNA.** spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 35
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi poti omagajo.
- NAŠA VAS.** spisal Anton Novčan. 224 strani. — Cena 1.—
V zvezku je devet črtic povečanih iz naše lepe Štajerske. Pisatelj Novčan je nedolgovoljen mojster v opisovanju značajev.
- NAŠA LETA.** spisal Milan Pugač. 125 strani. — Cena vez. 70
Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Pugača, ki je poznal dušo dolnega kmeta kot le malokdo.
- NAŠI LJUDJE.** spisal Alois Remeč. 94 strani. Cena 40
Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.
- NOVA KROTIKA.** spisal Ivan ROZMAN. Trda vezana. 115 strani. Cena 70
Knjiga vsebuje "mali, ki so se rodili v človeku v prvih letih svetovne vojne".
- PESMI V PROZI.** spisal Chas. Sandelairo. 112 strani. Cena 30
Verna slika pestrega velikomestnega življenja in spominov nanj.

- PINGVINSKI OTOK.** spisal Anatele France. 282 strani. Cena 50
To je satira na francoske pretekle in sedanje razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drsen in brezobziren v svoji zabavljalci.
- PLAT ZVONA.** spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena 40
Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, naznačeno "Misel v megli" in "Brezdno".
- PISANE ZGODBE.** spisal Janko Kač. 113 str. 50
"Med Padarji in Zdravniki" ter "Pisane Zgodbe" je spisal naš poljudni pisatelj Kač, ki se je posebno proslavil s svojim znamenitim romanom "Gruno". Prva knjiga vsebuje 24, druga pa 18 kratkih in zanimivih povesti.
- POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (2 sv.).** 1.25
POPOTNIKI. spisal Milan Pugač. 95 strani. Cena 60
V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugač deset črtic iz našega domačega življenja.
- POVESTI IN SLIKE.** spisal Ksaver Meško. — 79 strani. Cena 50
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njegova dela.
- PRAVICA KLADIJA.** spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena 50
Povest iz vojne dobe, ko se je v sreči vseh naših razsodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasično opisal. Z osvobođenjem domovine uoseže tudi povest svoj višek.
- PRED NEVIHTO.** spisal I. Turgenjev. 96 str. Cena 35
Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja.
- PRIHAJAČ.** spisal Fr. Detela. 157 strani. Cena 60
Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.
- PRI STRICU.** spisal Gangl. 111 strani 60
- PRODANE DUŠE.** spisal Joža Lakovič. 160 str. Cena 60
Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to pretresljivo zgodbo.
- PTICE SELIVKE.** Rabindranat Tagore. Trda vez. 84 strani. Cena 75
Prgegovori, eseji in misli slavnega indijskega pisatelja.
- RANJENA GRUDA.** spisal Ivan Albrecht. 103 strani. Cena 35
Posebno zanimanje vzbuja ta povest po svoji aktualni vsebini, ki razmotriva neredne moderne probleme in posega v drugem delu v vojno in povojno dobo.
- RDEČA MEGLA.** spisal Karl Figor. 192 strani. Cena 70
V širokem stilu zasnovan avanturističen roman znanega pisatelja, ki zna dejanje razplesti s tako čudovito fineso, da mora čitatelj nehoti z napetim pričakovanjem čitati do konca.
- RENE MAUPERIN.** spisal Edmond de Concourt. 239 str. Cena 40
Roman o dekletu iz visoke pariske družbe. Delo je polno fines in zanimivosti zlasti v risanju značajev.
- ROMANTIČNE DUŠE.** spisal Ivan Cankar 87 strani. Cena 60
- SANIN.** spisal M. Arcibašev. 488 str. Cena 1.—
Ta znameniti roman, ki je bil svočasnno na Ruskem in na Nemškem konfisciran, slika na realističen način ruskega inteligenta, malomeščana, oficirja, študenta, žida, ženaka v okviru družine in samostojno učitelja.
- SPISJE.** Male povesti iz kmečkega življenja. — 67 strani. Cena 35

IMAMO V ZALOGI

**BLAZNIKOVE
Pratike**
za leto 1937
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

- SLIKA DORIANA GRAYA.** spisal Oscar Wilde. 301 strani. Cena 1.20
To je eden najbolj značilnih spisov znamenitega angleškega pisatelja. Roman je izredno zanimiv po svojem stilu, po svoji fantastični vsebini, po svoji globoki miselnosti in napetosti, ki veže bralca z neopremagljivo silo nase.
- SLIKE.** spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena 50
Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni prečita.
- STUDENT NAJ BO. — NAŠ VSARODANJI KRUH.** spisal F. K. Finžgar. 80 strani. Cena 50
Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega užitka.
- STRAHOTE VOJNE.** spisal Bertha pl. Suttner. 228 strani. Cena 50
To je ena najslavnejših knjig, ki imajo namen vzbuditi v človeku stud do vojne. Počastni prizori so opisani točno in natančno. Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti to je izpoved žene in matere, ki je izgubila na bojišču svoje najdražje.
- TATIČ.** spisal Franco Berik. Trda vez. 86 str. Cena 70
Naš izbrani primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji materi.
- TARZANOV SIN.** Vezano. 301 strani 1.20
- TUNEL.** spisal Bernhard Kellermann. 295 str. Cena 1.20
Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, katere žrtve je na tisoče in tisoče delavcev. Toda železna volja inženirja Aliana ne odneha, dokler ne stee med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak.
- VEČERNA PISMA.** spisal Marija Kmetova. Trda vez. 51 strani. Cena 75
Knjiga vsebuje petnajst pism, ki jih preve iskreno občutje. Pisma govore o sanjah ženskega srca, o ljubezni, o sorodni dušah.
- VERNE DUŠE V VICAH.** spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra. Vzeta iz našega kmetijskega življenja.
- V KREMLJINJI INKVIZICIJE.** spisal Michel Zevaco. 461 strani. Cena 1.30
To je mojstersko delo v svetovni literaturi s številnimi zapletljivi in nasičeno vsebino, da bo navezalo vsakega čitatelja, ki ga vzame v roko.
- V GORSKEM ZAMOTJU.** spisal Anton Koder. 130 strani. Cena 40
Zanimiva povest iz prejšnjega stoletja.
- VRTNAR.** spisal Rabindranat Tagore. 105 str. Trda vez. 75 Mehko vez. 60
V knjigi je vsebovana globoka mirna modrost in srčna plemenitost najslavnejšega indijskega pisatelja.
- VOJNMIR.** spisal Josip Ogrinec. 78 str. Cena 35
Zanimiva povest iz časov prekrščevanja korških Slovencev.
- V ROBSTVU.** spisal Ivan Matičič. 255 strani. Trda vez. Cena 1.20
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.
- ZABAVNA KNJIŽNICA.** 122 strani. Cena 75
Zvezek vsebuje povesti Milčinskega, Premka in Laha. Posebno pretresljivo je spis Milčinskega "Mladih zanikerničev lasul življenja-pla".
- ZADNJA KMEČKA VOJSKA.** spisal A. Šenoa. poslovenil L. J. za ljudsko knjižico, obsega 378 strani, in je jako zanimivo pisana povest. Cena 75
- ZAPISKI IZ METVEGA DOMA.** spisal Dostojevski. I. DEL 200 strani, II. DEL 212 str. 2.—
Veliki Dostojevski je podal v tem svetovnoznanim romanu sliko življenja ruskih jetnikov takozvanih katorgah, utrjenih letalskih taborih v Sibiriji.
- ZLOČIN IN KAZEN.** spisal F. M. Dostojevski. DVA ZVEZKA. Skupaj 605 strani. Cena 1.25
Najslavnejše delo slavnega ruskega misleca. Nič ne tako opisal duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romangu Dostojevski.
- ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA.** spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena 80
Broširana 60
Čitatelj se mora do solz nasmejati, ko čita poglavja: Kako je izgubil Napoleonov huzar uho; Kako je zavzel Saragoso; Kako je ubil "brata"; Kako ga je budič skušal, itd.
- ZBRANI SPISI.** 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50
V tem zvezku so zbrani spisi našega prvotnega pisatelja Mašija-Podlimbarkega, ki je pogledal v široki svet ter deloval za združenje ne samo Jugoslovancev, pač pa Slovanov v splošnem.
- ZMAJ IZ BOSNE.** spisal Jos. Ev. Tomič. 279 strani. Cena 75
Roman iz krvave bosanske zgodovine. Boji s Turki; skoro neverjetne dogodivščine; temeljit opis najbolj krvave dobe Bosancev.

- ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA.** spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena 70
Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzile temu pa lahko razumljiv tudi preprostu čitatelju.
- ZNAMENJE ŠTIRIH.** spisal Conan Doyle. 141 strani. Cena 60
Najboljše delo ustvaritelja modernega detektivskega romana, v katerem je Sherlock Holmes glavno vlogo.

Zbirka ZANIMIVIH POVESTI

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. — VEČINA KNJIG OPREMLJENA Z LEPIH SLIKAMI

- ANDERSONOVE PRIPOVEDKE** 111 strani. Cena 35
- ANDREJ HOFER** 50c
- BENEŠKA VEDEŽVALKA** 35c
- BELGRAJSKI BISER** 35c
- BOŽIČNI DAROVI** 35c
- BOJ IN ZMAGA** 20c
- CVETINA BOROGRADSKA** 45c
- CVETKE** (pravilice za stare in mlade) 30c
- ČAROVNICA S STAREGA GRADA** 25c
- DEVICA ORLEANSKA** 50c
- DEDEK JE PRAVIL** (pravilice) 40c
- ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA** 35c
- FRAN BARON TRENN** 35c
- FRA DIAVOLO** 50c
- GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA.** spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani 35
- JANKO IN METKA** (kartonske slike za čitoke) 30c
- KOREJSKA BRATA** (črtice o misijonarjih v Koreji) 30c
- KRALJEVIČ IN BERAČ** 30c
- KRVNA OSVETA** (povest iz abruških gora) 30c
- KAJ SE JE MAKARU SANJALO** 25c
- MARKO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON** 75c
- MARON, krščanski deček iz Libanona** 25c
- MUSOLINO, ropar Kalabrije** 40c
- MRTVI GOSTAČ** 35c
- MALI KLATEŽ** (spisal Mark Twain) 70c
- MLADIN SRCEM** (par krasnih črtic pisatelja Meška) 25c
- NA RAZLIČNIH POTIH** 40c
- NA INDIJSKIH OTOKIH** 50c
- PREGANJANJE INDIJANSKIH MISIJONARJEV.** spisal Jos. Spillman. Cena 30
- PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA.** Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. spisal Ant. Huonder. Cena 30
- PRVIČ MED INDIJANCI.** Povest iz časa odkritja Amerike. Cena 30
- PABERKI IZ ROŽA** 25c
- PARIŠKI ZLATAR** 35c
- POZIGALEC** 25c
- PRSTI BOŽJI** 30c
- PRAPREČANOVE ZGODBE** 35c
- POVODENJ** (spisal Kristof Šmit) 30c
- PRIGODBEČEBELICE MAJE.** trd. vez. 1.—
- PIRHI** (spisal Kristof Šmit) 30c
- PRAVILICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO**
I. zv. 40c II. zv. 40c
- PRAVILICA.** spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena 40
- PRIGODBE ČEBELICE MAJE.** spisal W. Bonseis. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena 70
- PRAŠKI JUDEK** 25c
- PATRIA** (povest iz irske zgodovine) 30c
- POSLEDNJI MOHIKANEC** 30c
- RDEČA IN BELA VRTNICA** 30c
- REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM** 30c
- ROBINZON KOŠUTNIK** 50
- SKOZI SIRONO INDIJO.** Kačji krotitelj, nevarnosti in nezdode s potovanja dveh mornarjev. Cena 60
- SUEŠKI INVALID** 35c
- SISTO IN SIESTO** (povest oz. Abrucev) 30c
- SVETA NOTBURGA** 35c
- STEZOSLEDEC** 30c
- SVETA NOČ** (pripovedke) 30c
- TRI INDIJANSKE POVESTI** 30c
- TURKI PRED DUNAJEM** 30c
- TISOČ IN ENA NOČ.** mala izdaja, trdo vezano 1.—
VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po 20
- VOLK SPOKORNIK** (spisal Franc Meško; s slikami) \$1.00
Trda vez. 1.20
- ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINO**
3 zvezki po 50c
- ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA** 60c
- ZLATOKOPI** (povest iz Alaske) 25c
- ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDEK** (dva dela)
I. del 40c II. del 40c
- ZBRANI SPISI ZA MLADINO** —
10 povest; Vinski brat; osem povest!
spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku 50
- VINSKI BRAT.** (V. zv.), Gangl 50
- 8 POVESTI** (IV. zv.), Gangl 50
- 13 POVESTI** (III. zv.), Gangl 50

**SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY**
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RICHE:

ČEZ PETNAJST UR BOŠ MRTEV

Zdravnik je položil roko na mo svojega mladega prijatelja Jeana Martyja in se je rbljivo zagledal vanj:

"Dragi moj fant," je sledil otožno spregovoril, "vem, nisi slabi in ti smem vse pravno povedati; čez pet-
tist ur boš mrtev!"

"Kaj? Kako?" je zajecjal Marty. Prebledel je in se oparil, ko da je dobil udarec s radivom.

Zdravnik je resno zmajal z glavo. Po natančni preiskavi je dognal, da je Jean zastrupljen. Bodi, da se je zastrupil sam, bodi, da mu je zločinska roka stregla po življenju. Vsi naki pa so bili taki, da je zastrupljenje že izpodkopalo življenje.

Nesrečni mladenič je zatrdel, da ni nikoli mislil na samomor in da se tudi ne zaveda, da bi mu kak človek želel škrti.

"Mogoče pa nehoti in nevede!"

Tedaj se je spomnil Marty na mu je prejšnji dan izročil neki prijatelj, ki se je bil pravkar vrnil iz kolonij, nekakšno dečo, prav čedno rastlino, ki je imela navzlic dolgi vožnji zmeraj prav rezek vonj.

"Le kar ne išči več vzrokov!" je s poudarkom odvrnil zdravnik, "to je bila firmenesis, oža krvi in smrti."

Mladega moža je mrzlo sprejelo. Strašno! Ali je kaj takega sploh mogoče? Ali ni nobenega usmiljenja? Ali ga ne more ta zdravnik rešiti smrti, ki je tak velik učenjak, prava pravcata zvezda na nebu zdravniške umetnosti in znanosti in ki je še toliko ljudem rešil življenje? — Toda učenjak je v silni žalosti obžalovaje skomizgnil z rameni. Niti največja znanost ne more ničesar ukreniti za njegove ozdravljenje; prepozno...

"Imaš še petnajst ur. Uporabi jih čim boljše. In še enkrat me obmeni; žal, moram jaz kaj oditi v bolnišnico, kjer čakajo name tri težke operacije. Hudo mi je, ko ti ne morem biti v tolažbo ob tvoji poslednji uri. Nebeški Oče tam zgoraj ti bo v pomoč..."

Marty je ostal sam. Pobit, uničen, zrušen. Saj je zdravnik točno izjavil, da ni nobene pomoči več. Obsodil ga je na skorajšnjo smrt. Dvignil je roke: Moj Bog, umreti, zdaj, ko mu je komaj petindvajset let, ko je še vse življenje pred njim, ko je zdrav, krepak, poln želje! Umreti!

A popolnoma se je pomiril. Zakaj bi obupaval? Obup mu samo jemlje čas, ta dragoceni čas, ki mu je tako na kratko odmerjen! Ko se je popolnoma in trezno zavedel neizpodbitne resnice, je sklenil, da se ravna po navetu svojega starega dobrohotnega prijatelja in zdravnika in ukrene vse potrebno za po svoji smrti. Nič več ni imel matere, niti očeta niti drugih svojcev. Komu naj bi zapustil svoje premoženje? In dediču mora še pravilno izročiti kapital, sicer ga bo zaplenila država. A Jean niti ni vedel, kdo bi naj bil njegov dedič! Nihče? Pač! Mahoma je zagledal v duhu podobno dečletu. Vsak torek zvečer je bil v gosteh pri varuhu Lavre. Ti mu je nekoč vsa solzna povedala, da jo je njen varuh zapustil s človekom, ki jo vzame tudi brez dote, ki ga pa prav nič ne mara. A kako naj se upira, ko nima premoženja? Tedaj se je Martyju v dno duše zasmililo dekle in zdaj je sklenil, da bo njej izročil vse svoje premoženje, da se bo mogla poročiti nekoč, kakor bo izbralo njeno sree. Resnično, bolje ne bi mogel uporabiti svojega denarja... Blizalo se je poldne. Jean ni niti malo občutil, da mu je smrt tako blizu in imel je še dovolj časa, da izvede svojo zamisel.

Koj se je odpravil k varuhu Lavre, mu razložil svoj načrt, ki mu je varuh ugovarjal, a ker Jean ni odnehal, je priletni gospod, ki ni Jeanu prav nič verjel, kar mu je govoril o smrti, vrgel vsiljivec kot sleparja iz hiše.

Toda Jean ni obupal. Videl je, da ima še trinaest ur časa. Kosil je, si privoščil izbornu smotko in odšel k Lavrinemu ženinu. Tudi njemu je vse razložil in mu ponudil deset tisoč funtov, če opusti mi-

sel na ženitev z Lavro. Ker je bil ženin prepričan, da laže dobi drugo nevesto ko tako lepo vso denarja, je privolil v podnubo.

Ko je bil Jean spet na cesti, je pogledal na uro. Čudno, čas mu ni prav nič tako naglo potekal, kakor se je bil bal! Imel je še celih devet ur življenja pred seboj. Oborožen z izjavo bivšega Lavronenega ženina, je odšel spet k njenemu varuhu. Seveda se ni mogel več upirati, poklical je varovanko in divje zavpil:

"Tale gospod, ki se blagovoli ukvarjati z zadevami, ki ga prav nič ne brigajo, te hoče na vsak način obogatiti, da se boš mogla nekoč omožiti z možem, ki si ga boš izbrala po svoji volji!"

"Toda..." je vzkliknila Lavra in zardela ko potonika. "Toda... saj to je prav preprosto. Človek, ki bi se najraje omožila z njim je — je vprav on — to ste vi, ki ste tako dobri..."

Spričo te nepričakovane izjave je nesrečni Jean globoko zavzdihnil. Koliko lepša se mu je zadržala zveza z Lavro zdaj, ko je bil že tako blizu svoje smrti!

"Verjemite mi ljuba gospodična," je tiho dejal, "da bi bila taka rešitev tudi moja najiskrenejša želja. Na žalost pa se po mojih žilah pretaka strup in že nočoj ne bom več med živimi."

Lavra je s krikom omahnila in omedlela. Jean je pograbil vse svoje vrednostne papirje, jih položil dekletu v naročje in zbežal iz hiše.

Strahotna usoda je tako ukrenil, da je moral zapustiti svojo srečo vprav v trenutku, ko se mu je razodela. Njegovo vzburkano sree, ki je zahrepeno no ljubezni, je prvič po smrtni obsodbi začutilo, da mogoče le ni govoril zdravnik resnico. Ali se ni zmotil, čeprav je bil tako slaven? Kaj

BANKO JE RAZBIL.

V avstrijski igralnici v Baden ima ravnateljstvo kakor po drugih znanih igralnicah navado, da pred začetkom igre določi za vsako igralno mizo določeno vsoto. Če ta znesek za izplačilo igralcem ne zadostuje, govore o "razbitju banke", posebno če morajo večji znesek izplačati enemu samemu igralcu.

V badenski igralnici doslej takega primera niso imeli. Toda ta dni je stopil v igralnico neki preprosto oblečeni, po videzu 45-letni možakar, ki ni spadal med stalne goste, in je pri neki mizi začel igro s tem, da je zastavil 5000 šilingov. V nekoliko minutah je dobil 16.750 šilingov. Na ta način je igral dalje in je tvegal čedalje večje vsote. Po vrsti je dobil 10.500, 15.000, 20.000 šilingov. Seveda je zbudilo to med drugimi igralci takšno pozornost, da so na svojo igro kar pozabili in se zbrali okrog srečnika.

Komaj četrt ure je trajala igra in ravnatelj igre ni imel že nobenega denarja več, da bi izplačeval dobitke. Igralnica je prvič doživela takšno smolo. Mož je igral naprej in trajalo je spet le nekoliko minut, da je imel pravico do dviga 150.000 šilingov. Tedaj pa je nenadno spremenil svojo taktiko, začel je staviti nižje vsote in brez reda. Tudi izidi iger so postali neredni. Izgubil je večje vsote, končno pa je le prenehal s čistim dobičkom sto tisoč šilingov. S tem denarjem je mož odšel, potem ko je nameščencem igralnice dal 1500 šilingov.

naj počne s temi svojimi poslednjimi urami? Kako jih naj izrabi, zdaj, ko je spoznal, da sta z Lavro ene duše in enega srca?

"Prepričati se moram, prepričati," je kriknil. Ko da ima peruti, je odhitel v bolnišnico. Prijavil se je k ravnatelju, a ta je bil ves zmeden.

Zdravnik, njegov stari prijatelj, ki so ga vsi zdravniki občudovali in častili ko božanstvo, je že dva dni govoril slehernemu bolniku, da bo čez pet najst ur umrl. Kap ga je bila zadela na možgane; zdaj se mu je zmešalo, da je pobesnel in so ga morali v prisilnem jopiču zapreti v norišnico.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

86

Na odgovor je moral čakati. "Ali je to malenkost ali ne, o tem se s teboj ne bom preračeval. Brigaj se ti za svoje pandekte! Kaj je lovu v hasek ali škodo, bom odločil, če dovoliš, že jaz! In če bi že svoje besede spreminjati hotel, mar se mudi tako zelo?"

Hornegger pospravlja svoje stvari in hoče oditi.

"Hoče? Ali tako lahko zapuša službo pri meni?" Grof Egge se je jezno namrdnil. — "Prav. Naj gre!"

"Papa! Tega vendar ne misliš resno?"

"Resno ali ne, zdaj zanalašč ne bom oporekal svojih besed. Kar naj se čezani kak teden ali dva. Bo si zapomnil za drugič."

Na Tasilovem čelu se je zarezala prav takšna brazda, kakršno je nosil med obrvmi njegov oče. "Zdaj si se odločil za nekaj, česar ne morem pojmiti!" je dejal, s težavo se kroteč, ta bi bil miren. "Prošnje, da ne ponižuj mene, si preslišal, in ne bom več prosil. Meni je samo za tega ubogega človeka. Živo te prosim, pretehtaj resno, kako hude posledice bo ta nezastužena kazen imela za Horneggerja."

"Oho!" je porastel grof Egge; prekrizal je roke in uprl svoj sokolji pogled v Tasilove oči. "Tako torej začneš govoriti z mano?"

"Oprost, če v razburjenosti nisem ubral pravih besed. Reči hočem samo, da se pri Horneggerju očitno motiš. Pri njem ne bo opravičeno s tem, da se bo — kakor ti praviš — nekaj tednov čežal in nestrpno čakal na uro, ko se ti spet poljubi, da ga sprejmeš v službo. — Hornegger je cel človek, svoje službe ne vrši samo zaradi kruha, ki mu ga daje, ne, služba je njegovo veselje, vsa vsebina njegovega življenja. Pomenja mu njegovo čast. Zapustil te bo v zavesti, da se mu je zgodila težka krivica, in bo vendar pri prvem koraku v vas moral občutil na sebi madež, da si ga spodil. Vsako šušljanje ljudi, vsaka cikajoča beseda, vsak posmeh ga bo zbedel prav v sree. In ko ga bodo tako žalili, se ne bo mogel braniti."

"Kako se razgrevaš zanj!" mu je segel grof Egge ostró v besedo. "Ohraniti si ga hočeš pač zase? Za pozneje? Seveda, saj že zdaj drži s tabo. Strelja zate, laže zate!"

"Oče!" je vzkipeł Tasilo.

Grof Egge je vstal. Ko je videl, da prihaja od kočee sem France, se je smehljaje spustil spet na klop. Naravnost s puško in palico v roki in s težko naloženim nahrbtnikom na ramah, je šel France proti svojemu gospodu. Tasilove roke so začele drhteti, ko je zapazil loveca. Obvladal je v sebi, kar je moral v tem hipu občutiti sam in je prijel očeta za roko: "Prosim te, papa! Prosim te."

Grof Egge se ni ganil. S pestmi se je opiral na razkoračena kolena in gledal loveca. tako mirno, kakor da ni v njem sledu več kakšne jeze, temveč je samo radoveden, kaj se bo zdaj zgodilo.

France se je po vojaško ustojal predenj in nel klobuk. Bil je bled v obraz, toda njegov glas je zvenel trdno: "Javljam svoj odhod iz službe, gospod grof." Premaknil je. "In če mi gospod grof dovoli še besedico — kar je rekel gospod grof zastran plače za prihodnji mesec, o tem ne govoriva. Dosti nimam. Da bi pa pobiral darove, mi tudi ni treba. Če ne opravičam službe, tudi ne bom jemal denarja. Ne za merite, gospod grof!" Zdaj mu je glas le omahnul. "Pa srečno!" Obraz mu je zdrgetal, brado je povesil na prsi in se obrnil. —

Tasilo je stal brez besed. Grof Egge je udaril s pestjo po klopi in zavpil: "Poglej ga no, cepea. Zdaj bo še ošaben in mi meče svojih osemdeset mark pred noge!"

France je te besede še čul in v oči so mu privrele solze. Urno je stopil, da bi prišel na stozo. Ko je šel mimo kočee, se je prikazal skozi vrata Schipper. pripravljen za pot, da bi opravil "tam onstran" svoje delo. Ko ga je France zagledal, se ni mogel več premagovati. "Schipper!" Dvignil je pest. "Za današnji dan se moram zahvaliti pač tebi?" Nameril se je proti puškonosu, ki je kakor za obrambo pomolil gorsko palico predse. "Poglej mi v oči! Ti! In povej mi v lice, kaj sem moral v življenju zagrešiti na tebi, da noč in dan nisi našel miru, dokler nisem bil znan pred vrati?"

Schipper je odgovoril s tem, da se je tenko zasmejal in v njegovih polzaprtih očeh se je vroče zablikalo od tistega veselja, ki ga pozna samo sovraštvo.

France je ta pogled ujel, in nekaj mu je spreletelo glavo — ni vedel, kaj. Toda zamrazilo ga je po vsem hrbtu. Obstal je ko vkopan in strmel za lovecem, ki je odhajal proti eretju in izginit med grmovjem.

Na klopi nista oče in sin še vedno spregovarila nobene besede. Grof Egge je sedel s prekrizanimi rokama in gledal proti nebu, kjer so se začeli zbirati težki oblaki. In Tasilove oči so bile pri Francetu. Ko je videl, da se spušča lovec že po poti v globelj, je glasno zaklical za njim: "Hornegger!"

"Prosim, gospod Tasilo!" je odgovoril oni negotovo.

"Počakajte me pri prvi planšarski koči. pridem takoj in šla bova skupaj."

DALJE PRIDE

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno povrnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo na plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE: ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lashin

FLORIDA:
Pueblu, Peter Cull, A. Saffitz
Walsenburg, M. J. Bavek

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevcic, J. Lukancih
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)

Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Joe Zelene

KANSAS:
Girard in okolica, Joseph Moberk

MARYLAND:
Kiltzmilller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stalar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze
Ely, Jos. J. Peschel
Eveloth, Louis Gouze
Gilbert, Loui Vessel
Hibbing, John Porke
Virginia, Frank Brvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Earl Strizhen
Little Falls, Frank Mado

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slarnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Krmec
Youngstown, Anton Kikej

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

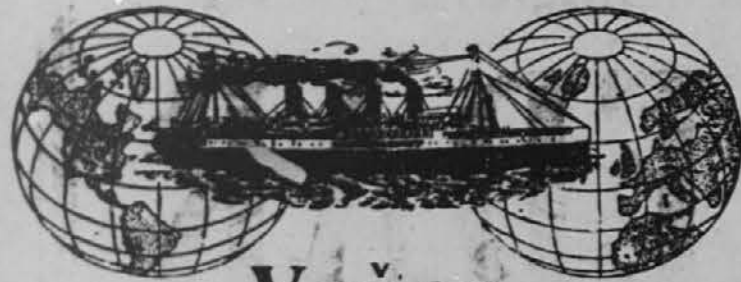
PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Zupančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Masha Mamia
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayo, Ant. Tausel
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zant
Pittsburgh in okolica, J. Pognar in Philip Progar

Steele, A. Mraz
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Slavak
Sheboygan, Joseph Kakec

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik tudi potrdilo na svojo, katere je prejel. Zastopnika tople priporočamo.

IZJAVA "GLAS NARODA"

Važno za potovanje.

Kdor se namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse to naše dolgotrajno skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preiskrbeli, da je potovanje udobno in hitro. Zato ne zapu-
ne obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se doli iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! I

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vseblina:
Smrt Mohamed Emira; Karavana smrti;
Na begu v Goropu; Družba En Naz
Cena1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vseblina:
Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem
v Mekko romal; Pri Samarit; Med Jerid
Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

Vseblina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med
dvema ognjema
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Poslovilno pismo

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Nagovorila? Kako misliš to? Lona mi je pravila o šoferju Hennersbergu in tedaj se je izkazalo, da je sin mojega starega prijatelja barona Jurija Hennersberga. Nato sem Loni naročil, da ga naj povabi, da nas obišče. To je bilo vendar razumljivo."

"Moj dragi Boto, mislim, da te je Lona diplomatično dovedla do tega, da si ga povabiš. Kajti — samo da boš enkrat vedel, kaj si napravil, ti moram sedaj povedati, da sumim, da sta Lona in Ludvik Hennersberg zaljubljeni."

Toda major pri tem razkritju ni prav nič razburjen, kot je žena upala; ravno nasprotno, oči mu skoro vesolja žare.

"Kako pa prideš na to?" jo vpraša.

"Svoje oči imam odprte, kakor tudi mora biti, ker pri Loni zastopam mater. Že davno sem opazila, da ji ta šofer postaja nevaren. Ali nocoj nisi opazil, kako sta si gledala v oči?"

Major zmaje z glavo.

"Ne, nisem ničesar opazil. Ali se ne motiš?"

In žena se hudeje nad njegovo minljivostjo.

"Žal, da se ne motim! Inam bistrejše oči kot ti in bolj pazim. Šofer Hennersberg je za Lono velika nevarnost."

Major se pogladi po svojih nekoliko redkih sivih lasih.

"Moj Bog, Hermina, saj si vsa razburjena. To vendar ni noben vzrok, da bi se tako razburjala. Ta dva slednjica še tudi nista edina, ki bi se mogla med seboj ljubiti, in Ludvik Hennersberg je vendar pošten fant."

"Toda, Boto, ali tega ne razumeš? Saj vendar nima ničesar. Saj ne more jamčiti za brezskrbno življenje. To je vendar tvoja očetovska dolžnost, da tako nesrečo preprečiš."

Samo pomisli, s to ljubeznijo si bo pokvarila sijajno priljubljenost z dr. Friesenom, če ne bova šla oba z vsemi svojimi močmi proti tej naklonjenosti — več niti ne maram reči."

Stari gospod ves poparjen pada na stol.

"O, tako misliš to? Moj Bog — no, da, seveda sta oba revna, na to nisem takoj mislil — ubogi otrok — ne, ne, na zvezo med tema dvema ni niti misliti."

"No, hvala Bogu, da saj to enkrat razumeš."

"Da, sedaj izprevidim — četudi je škoda, da se ta dva človeka ne moreta zvezati. Ludvik Hennersberg je tako krasen človek — popolnoma oče. Svojo ženo bo nosil na rokah."

V skrbih se major prime za čelo.

"Ali v resnici misliš, da je kaj upanja za Lono?"

Gospa Hermina ga pomembno pogleda.

"Dragi Boto, dekle, kot je Lona, s svojimi lastnostmi, ki ima vsak dan po več ur dela s samcem, ima prav gotovo priložnost, odvisno je samo od tega, če jo zna izrabiti. Ali misliš, da bi ji dr. Friesen posvečal tako pozornost, ako se za njo ne bi zelo zanimal?"

Major je že prepričan, da ima njegova žena prav. Vzdihne in prikimava.

"Da, da, Hermina, imaš prav; slab oče bi bil, če ne bi vsega tega izprevidel. Moj ubogi otrok!"

"Da, da, tako tudi jaz pravim, ubogi otrok. Braniti ji morava, da ne bo padla v nesrečo. Vse sile morava zastaviti, da jo pripraviva k pameti. K temu pa moram tudi ti pomagati. Predvsem moraš Hennersbergu pojasniti, da ji ne more ničesar dati, da se mora izogibati, da se z njo ne srečuje."

"Toda — kako naj to napravimo? To je zelo kočljiva stvar."

"Tega se ne smeva strašiti, hi že vem, kaj je treba napraviti. Ko ste se vi pogovarjali, sem jaz o tem premišljevala, kaj bi se storilo. Povabiti ga moraš, kadar Lone ni doma; bo že kak dan imel kako prosto uro. Piši mu nekaj besed, prosi ga, da Loni o svojem prihodnjem ničesar ne pove. Potem pa bova z njim govorila popolnoma odkrito. Ti bom že pomagala; to morava napraviti popolnoma diplomatsko. Razložiti ga ne smeva. Na njegovo čast bova držala."

Major vzdihne.

"Ali moraš res to biti?"

"Da, Boto, mora biti; tvoja dolžnost je. Ako nočeš biti lahkomišljen oče, moraš svojega otroka obvarovati pred nesrečo."

Ko naslednjega jutra Lona nekoliko plaho stopi v sobo, da, kakor navadno, s stariši zajtrkuje, najde oba v navidezno najboljšem sporazumu. In v njeno presenečenje se kaže mačeha tako prijazno in ljubeznivo, kot se ne bi bilo nič zgodilo. Posebno oče je nežen, samo Loni se dozdeva, da je nekoliko bolj potrjen in v skrbih kot navadno.

Ko se Lona pozneje poslovi, pove mačeha nekaj šaljivega, oče pa jo poboža po laseh. Kaj naj to pomeni? Tako se vpraša Lona, toda odgovoriti si ne more ter slednjic odganja nemirne misli. Mogoče mačeha očetu ni ničesar rekla.

Ves dan ni videla Ludvika, ker je prišel dr. Friesen pozno s sodišča in se je še pred koncem uradnih ur zopet odpeljal. Naslednjega dne je mogla z njim tudi izmenjati samo nem pozdrav, toda oči obeh se žareče srečajo. Zjutraj tretjega dne po obisku pri majorjevih pa dobi Ludvik pismo. To se je zgodilo tako redko, da je bil zanj velik dogodek. Pismo odpre in pogleda podpis. Malo čudno se mu zdi, da je pismo majorja Strassman. Pismo je bilo naslovljeno na šoferja in se je glasilo:

"Moj dragi gospod baron Hennersberg: —

Mnogo mi je ležeče na tem, da z Vami govorim o zelo važni zadevi, ki mi je zelo pri srcu. Toda moja hči o tem ne sme ničesar vedeti. Ali bi Vam bilo mogoče prihodnje dni za kako uro nas obiskati? Toda mora biti tekoni uradnih ur, kadar moje hčere ni doma. Saj veste za te uradne ure. Naznanite mi samo čas, ki Vam je najbolj primeren in bom prav gotovo tedaj doma.

Pričakujoč Vašega odgovora, Vas iskreno pozdravljam, in ostajam Vaš,

Boto Strassman."

Zamišljen gleda Ludvik pismo. Kaj mu ima Loni oče povedati, kar mora za Lono ostati tajnost? Nek čuden občutek ga obide. Nič dobrega ne slutiti, ker je že pozabil verjeti, da bi mu mogla usoda kaj dobrega nakloniti.

(Dalje prihodnjik.)

Razne vesti.

SEST RUDARJEV ZAZIDANJE.

V oktobru 1935 je prišlo v jami Prokop pri Teplicah-Sa-novu na severnem Češkem do-težje jamske katastrofe, pri ka-teri so podirajoče se skalne in premogovne mase zaprle šestim rudarjem pot na prosto. Ne-koliko ur po eksploziji je ob-ratna komisija menila, da divja v rudniku požar. Da bi ta po-žar ne uničil celega rudnika in napravil tako milijonske škode, so odredili, naj se vho-di v jamo zazida in ustavi tako dotok zraka. Tako se je tu-ljalo. Obupani sorodniki zasutih rudarjev so se morali sprijazniti s strašno tolažbo, da ni pri eksploziji, kolikor je mogoče ugotoviti, ostal nobe-den izmed rudarjev živ in to-tem bolj, ker je tudi požar na-pelnil jamo s strupenimi plini.

Sedaj pa več nego leto dni so mogli po vseh znakih soditi, da je požara v rudniku ko-nee in so šli na delo, da dose-pjo do kraja eksplozije. Zgradi-ti so morali 600 m dolg rov, da so pred nekoliko dnevi dose-gli to mesto. Tam so odkrili ne-kaj grozotnega. Izsušena ka-kor mumije so čepela trupla tistih rudarjev okrog neke mlake v večjem prostoru pre-mogovnika. Ker je vladala tam najbolj črna tema so se nesre-čniki držali za roke, da bi se ne izgubili drug od drugega. Na prvi pogled je postalo jasno, da so ti možje še živeli, ko so se zgoraj v posvetovalnici rudniškega ravnateljstva odločili za to, da jamo zazidajo. Nesre-čniki so morali živeti še dolgo potem, po vseh znakih sodeči so trpeli že deset do dvanaest dni. Iz mlake so si gasili žejo, oble-ke so bili odvrgli, ker je vla-dala v jami strašna vročina. Našli so tudi dokaze, da so z dolgo železno palico, ki so jo bili privlekli iz drugega dela jame, poskušali prebiti dva do tri metre debelo plast premoga, da bi dobili več zraka v svoj grob in da bi mogli zdržati do trenutka, ko bi dospeli reševalci. Nedvomno bi jih bilo tudi mogoče rešiti če bi šli dovolj hitro in energično na delo. Najbolj porazna pa je bila ugo-tovitev, da po eksploziji v jami spleh ni bil nastal požar in da se je dala komisija premo-ti po dimu. Vsa ta dejstva so se-daj ovadili sodišču in neki ad-vekat je izjavil, da hoče zas-to-vati zahteve 25 osirotenih o-trok živo zazidanih rudarjev.

PISMO, KI JE POTOVALO NAD 34 LET.

Neka dama iz pariške druž-be, ločena žena visokega urad-nika, danes že stara mati mi-čnih vnukov in vnučic, je pre-šla pred kratkim pismo, ki ji je s svojo pisavo že na znanj zbudilo nedoločene spomine.

Ko je pa pismo odprla in bra-la v njem datum 7. julija 1902, je mislila, da se ji sanja. Pis-mo je bilo po čudnem naklju-ču rabilo za pot iz Toulona v Pariz več nego 34 let. Sivo-lasa dama je prebrala pismo, ki je prihajalo k njej iz časov, ko ji je bilo 23 let.

Bilo je strastno ljubezensko pismo njenega tedanjega zaro-čenca, mladega mornariškega častnika Gastona Moireauja, ki jo je po hudem prepiru — dal ji je bil povod za ljubosumnost — prosil odpustanja, ji zagotavljal svojo ljubezen in govo-ril o bližnji poroki.

Gaston Moireau je bil tedaj v garniziji v Toulonu. Bil je zaročen s to damo, Adelo D., hčerko nekega pariškega to-varnarja. Anonimna pisma so mlado dekle opozorila, da ima Gaston že nekoliko mesecev razmerje z neko toulonsko sub-reto. Odpeljala se je v Toulon, prišlo je med zaročencema do hudega prepira, ki je imel za posledico, da je zaročo raz-drla. Vrnila se je v Pariz in čakala potem dan za dnevom, da ji bo Gaston pisal, jo prosil odpustanja za svoj pregrešek in da se bo vse spet poravnalo. Toda pismo, ki si ga je tak-žežela, ni dospelo. Gaston Moireau, ki ji je bil pisal, čim se je odpeljala domov, pa je bil potlačen nad njeno demaršno nespravljenostjo in je menil, da je zaročo razdrila res dokončno.

Tragično naključje, ki se ni moglo pojasniti, ker je ponos

JUGOSLAVIJA
NAJHITREJŠA DIREKTNA S L U Ž B A
Odpravite se v svojo domovino po SOLČNI JUŽNI PRUGI, ki je pozimi idealna pot. Njenega poletnega področja in ležajočih se voda se najlažje veselijo na ladiah Italian Line; adah, neprekosljivih v udob-nosti in ugodnostih modernega oceanskega potova-rija in posebno zgrajenih, da vam dajo vse izborne in užitek polne prednosti JUŽNE PROGE.

SATURNIA VULCANIA
Naravnost v Jugoslavijo 29. FEBRUAR: 27. MARCH
REX C. di SAVOIA
Preko Genova — 16. JAN., 23. JAN., 6. FEB.
Za podrobnosti in prostore vprašajte pooblaščenega agenta ali v našem uradu: 624 FIFTH AVE., N.Y.C.

Italian Line

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debele tiskani, so vrste v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 15. januarja: Bremen v Bremen
- 16. januarja: Rex v Genoa, Paris v Havre
- 20. januarja: Berengaria v Cherbourg
- 22. januarja: Europa v Bremen
- 23. januarja: Conte di Savoia v Genoa, Champlain v Havre
- 27. januarja: Aquitania v Cherbourg, Manhattan v Havre
- 2. februarja: Bremen v Bremen, Berengaria v Cherbourg
- 6. februarja: Rex v Havre, Rex v Genoa
- 9. februarja: Europa v Bremen
- 10. februarja: Queen Mary v Cherbourg, Washington v Havre
- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. februarja: Bremen v Bremen
- 20. februarja: Ile de France v Havre, Saturnia v Trst
- 24. februarja: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 26. februarja: Europa v Bremen
- 27. februarja: Paris v Havre, Rex v Genoa

KRVAVA TRAGEDIJA V ZDRAVNIKOVIL VIL.

V kraju Wilmorsdorfu v Nem-čiji je zdravnik dr. Greis v svo-ji vili s strel iz samokresa ubil svojega sodelavca dr. Schnei-derja, njegovo 11 let staro hčerko in dva sinova v staro-sti 5 in 8 let. Greis je po tem dejanju ustrelil se samega sebe.

HIŠA SAMOMOROV.

V ulici Patessia v Atenah ima zdravnik dr. Theophilis hi-šo in pri njem je služila služ-kinja Eumerphila. Nekega dne ko je ostala sama doma, je od-prla pipico plinovoda in le po-naključju je bila rešena, ker je prišel zdravnik domov prej, predno bi moral priti in ji re-šil življenje. Teden dni pozne-je je zdravnikova žena govo-rila z novo služkinjo o tem ne-skušnem samomoru. Nova služkinja je obsodila ta pekus.

Pišite nam za cene v zlatih li-stov, rezervacije kablin in po-jasnila za potovanja
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W 18th St., New York

STAVKA AVTNIH DE LAVCEV V CLEVELAND, OHIO

Strajkarji, ki so ostali v tovarni Fisher Body kompanije, dvigajo zaboj s hrano. Pravijo, da bodo ostali na svojih mestih, dokler kompanija ne ugotovi njihovim zahtevam.

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREJNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company
New York, N. Y. 216 West 18th Street